مقایسه تکانشگری و حساسیت بین فردی در نوجوانان مبتلاء به اعتیاد به اینترنت و نوجوانان عادی

محسن جدیدی [۱]، مهدی شریفی [۲]

چکیده

پیش زمینه و هدف: وابستگی رفتاری به اینترنت صرف نظر از اینکه یک آسیب روانی یا معضل اجتماعی در نظر گرفته می شود، پدیده است مزمن و عود کننده که با آسیب جدی جسمانی، مالی، خانوادگی، اجتماعی و روانی همراه است و در این خصوص عواملی چون عوامل روانی، شناختی، خانوادگی و اجتماعی دخیل هستند. بر این اساس هدف پژوهش حاضر مقایسه تکانشگری و حساسیت بین فردی در دانش آموزان مبتلا به اعتیاد به اینترنت و دانش آموزان عادی بود.

روش کار: روش پژوهش توصیفی -مقایسه ای و جامعه آماری ، شامل کلیه دانش آموزان پسر مقطع متوسطه دوم شهر گرگان بود که از بین آنها تعداد ۲۰ دانش آموزان که در پرسشنامه اعتیاد به اینترنت نمره بالاتر از میانگین کسب کردند و ۲۰ دانش آموز عادی انتخاب و به پرسشنامه های تکانشگری بارات (۱۹۵۹) و مقیاس حساسیت بین فردی بایس و پارکر (۱۹۸۹) پاسخ دادند.

یافته ها: نتایج پژوهش نشان داد تکانشگری و حساسیت بین فردی دانش آموزان مبتلاء به اعتیاد به اینترنت و دانش آموزان عادی تفاوت معنادار وجود دارد.

نتیجه گیری: بر اساس یافته های این پژوهش می توان نتیجه گرفت که تکانشگری و حساسیت بین فردی در نوجوانان مبتلا به اعتیاد به اینترنت در مقایسه با نوجوانان عادی بیشتر می باشد.

کلیدواژه‌ها: تکانشگری، حساسیت بین فردی ، اعتیاد به اینترنت.

[۱] استادیار، گروه روان شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرگز، بندرگز، ایران

[۲] دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه روان شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرگز، بندرگز، ایران (نویسنده مسئول)

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

مقدمه

پدیده اینترنت از یک سو به عنوان بخشی از زندگی روزمره، افراد را قادر می سازد تا به راحتی اطلاعات و دانش جدید را بدست آورند، روابط را حفظ و حتی کسب ثروت کنند و به طور خلاصه، در بهبود کیفیت زندگی افراد نقش مهمی دارد (دیویس[3]،۲۰۰۱؛ یانگ و روگرز[4]،۱۹۹۸). سوی دیگر، استفاده مستمر و مداوم از آن منجر به مشکلات روانی، اجتماعی، تحصیلی، شغلی و اختلال در زندگی فرد می شود(دالبوداک[5] و همکاران،۲۰۱۳؛ اورن[6] و همکاران، ۲۰۱۹). مطابق مطالعات انجام شده با اینکه در طی ۱۵ سال گذشته میزان کاربران اینترنت ۱۰۰۰ برابر افزایش یافته است. اما با توجه به گسترش تحقیقات انجام شده در این حوزه، هنوز بسیاری از عوامل موثر بر این اختلال ناشناخته مانده است (کینگ و دلفابرو،۲۰۱۴). کاپلان و سادوک (۲۰۰۲) اعتیاد به اینترنت را نوعی از استفاده از اینترنت می نامند که موجب مشکلات روان شناختی، اجتماعی، تحصیلی و شغلی می گردد. رایج ترین تعریف اعتیاد به اینترنت آن است که اینترنت باعث وابستگی رفتاری در افراد شود (دونگ[7] و همکاران، ۲۰۱۱). وابستگی به اینترنت نوعی اعتیاد رفتاری است و شامل درگیر شدن مداوم و مکرر در فعالیتی است که منجر به پیامد های منفی برای سلامت جسمی، ذهنی و اجتماعی می گردد(پارشا[8] و همکاران،۲۰۰۷؛ پتنزا[9]،۲۰۰۶؛ ساسماز[10] و همکاران، ۲۰۱۱). مطالعات انجام شده نشان دهنده آن است که اعتیاد به اینترنت با عواملی متفاوتی چون، متغیرهای جامعه شناختی از جمله سن، جنس، درآمد(کاس و گریفیت[11]، ۲۰۱۴؛ پلی و آگریمی [12] ، ۲۰۱۲)، متغیرهای چون مدت زمان استفاده از برنامه های اینترنتی، شبکه های اجتماعی و انواع بازی های آنلاین (بارکویاک[13]،۲۰۱۵؛ لوپز-فرناندز[14]،۲۰۱۵)، عوامل روانی- اجتماعی چون تکانشگری، روان نژندی و تنهایی(کو[15]، ۲۰۱۷؛ تورنس[16] و همکاران، ۲۰۱۴) و همچنین افسردگی و اضطراب ([17] هان و همکاران،

[3] Davis
[4] Young & Rogers
[5] Dalbudak
[6] Evren
[7] Dong
[8] Parashar
[9] Potenza
[10] Şaşmaz
[11] Kuss & Griffiths
[12] Poli & Agrimi
[13] Barkoviak
[14] Lopez-Fernandez
[15] Koh

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

۲۰۰۹؛ ولفلینگ[18] و همکاران، ۲۰۱۱) از جمله عواملی است که می تواند زمینه آسیپ پذیری افراد بویژه نوجوانان و جوانان را فراهم آورد.

تکانشگری شامل، رفتار انسان بدون تفکر کافی، عمل غریزه بدون توسل به ایگو و عمل سریع ذهن بدون دور اندیشی و قضاوت هوشیار می باشد (میچل[19]، ۲۰۰۴) و دارای یک ساختار چندبعدی است که شامل ابعادی چون تأکید بر زمان حال، ناتوانی در به تأخیرافکندن پاداش ، حس جویی، خطرپذیری، ناتوانی در بازداری و ناتوانی در برنامه ریزی ، بی حوصلگی، لذت جویی و حساسیت به پاداش می باشد (بویس[20] و همکاران، ۱۹۹۱). تکانشگری همچنین ممکن است به معنی عمل نمودن با کمترین تفکر نسبت به رفتارهای آینده یا عمل کردن بر پایه افکاری که بهترین گزینه فرد یا دیگران نمی باشند، در نظرگرفته شود (دالبوداک و همکاران، ۲۰۱۳). رفتارهای تکانشی برخلاف رفتارهای جبری است که فرد بر وجود رفتار آگاهی دارد و هدف از رفتار، نه کسب لذت، بلکه عموماً دوری از یک اضطراب می باشد. هم چنین متفاوت از رفتارهایی که ناشی از نارسایی در داوری و تصمیم گیری می باشند و فرد در حقیقت در مرحله قضاوت اختلال دارد (مولر[21] و همکاران، ۲۰۰۱). براهام[22] و همکاران (۲۰۱۵) این فرضیه را که تکانشگری با دامنه گستردهای از آسیب شناسی روانی نوجوان که محدود به اختلالات رفتاری نیستند، مرتبط می باشد را تأیید نمودند. می توان این مشکلات را با تأثیرگذاری بر "تکانشگری حرکتی"و"تکانشگری بی برنامگی"، پردازش کرد. همچنین بررسی ها نشان داده اند که تکانشگری یکی از مهمترین عوامل خطر شخصیتی گرایش اختلالات اعتیادی به شمار می رود (ریب[23] و همکاران، ۲۰۰۶).

از سوی دیگر، گراهام[24] (۲۰۰۹) و ون یپرن[25] (۲۰۰۳) شواهدی را ارایه نموده اند که حاکی از این است که حساسیت بین فردی عملکرد و تمایلات افراد را بویژه در رفتارهایی که از نظر اجتماعی سازنده یا مخرب

[16] Torens
[17] Han
[18] Woelfling
[19] Mitchell
[20] Boyce
[21] Moeller
[22] Braham
[23] Ryb
[24] Graham
[25] Van Yperen

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

هستند، تحت تاثیر قرار می دهد. نتایج مشاهدات دالبوداک و همکاران (۲۰۱۳)؛ هو[۲۶] و همکاران (۲۰۱۴)؛ لیم[۲۷] و همکاران (۲۰۱۵) ؛ لیو و همکاران (۲۰۱۸) ؛ و گنزالس[۲۸] و همکاران (۲۰۱۸) حاکی از تاثیر این متغیر در اعتیاد به اینترنت می باشد. حساسیت بین فردی یک نوع سبک شخصیتی است که همراه با آگاهی افراطی از رفتار و احساسات دیگران می باشد. به عبارت دیگر حساسیت بین فردی به میزانی که فرد از اینکه دیگران در مورد او چه فکر می کنند یا چه احساسی دارند و این ادراک چگونه رفتار او را تحت تاثیر قرار می دهد می پردازد. افراد دارای این صفات به عنوان افراد دارای اشتغال ذهنی افراطی درباره روابط بین فردی، گوش به زن و حساس به جنبه ای نعاملات بین فردی توصیف شده اند. افراد دارای حساسهیت بین فردی، تمایل دارند رفتار خود را متناسب با انتظارات دیگران تغییر دهند، تا اینکه خطر انتقاد و طرد شدن را به حداقل برسانند (بویس و پارکر،۱۹۸۹). حساسیت بین فردی دارای یک ساختار چند بعدی است که شامل آگاهی بین فردی، اضطراب جدایی، تمایل بیش از حد به رفتار و واکنش های دیگران، تمایل به خوشحال نمودن دیگران و تعارض کمتر، عدم توانایی در ایجاد روابط مستحکم و جدی، نیاز به تایید، شرم و مفهوم خود آسیب دیده و شکننده، اعتماد به نفس و خودارزشمندی پایین است که در این افراد به دلیل وابستگی به دیگران، ارزیابی منفی دیگران از آنها و ریسک پذیری کمتر همچنین روابط اجتماعی سالم را محدود می سازد (بویس و همکاران،۲۰۰۲؛ هارب[۲۹] و همکاران، ۲۰۰۲؛ اسمیت[۳۰] و همکاران، ۲۰۰۴). این سازه همچنین فرد را در مواجهه با عوامل استرس زای زندگی آسیب پذیر نموده و با ابتلاء به افسردگی، عملکرد تحصیلی و اجتماعی پایین وابستگی مستقیم دارد (مک کب و همکاران، ۱۹۹۹؛ ویلیام و همکاران،۲۰۰۴) لذا از آنجایی که اعتیاد به اینترنت مشکلات زیادی را برای فرد بوِزه در حوزه تعاملات اجتماعی فراهم می آورد، شناسایی عواملی که احتمال ابتلاء به آن را تبیین می کنند، ضروری به نظر می رسد و با توجه به اینکه در پژوهش های گذشته به تکانشگری و خصوصا به حساسیت بین فردی توجهه نشده است، بر این

[26] Ho
[27] Liu
[28] González-Bueso
[29] Harb
[30] Smith

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

اساس پژوهش حاضر با هدف مقایسه تکانشگری و حساسیت بین فردی در نوجوانان عادی و نوجوانانی که استفاده افراطی از اینترنت دارند انجام شد.

روش کار

مطالعه حاضر به لحاظ هدف از نوع بنیادی و به لحاظ روش از نوع علّی-مقایسه ای است. جامعه آماری پژوهش، شامل کلیه دانش آموزان پسر مقطع متوسطه دوم شهر گرگان بود. روش نمونه گیری خوشه ای بود به این صورت که ابتدا شهر به چند منطقه تقسیم و سپس از هر منطقه یک دبیرستان و از هر دبیرستان دو کلاس انتخاب گردید. بعد از انتخاب کلاس ها، پرسشنامه اعتیاد به اینترنت در بین دانش آموزان توزیع و از آنها خواسته شد که پرسشنامه را تکمیل نمایند. در مرحله بعد از بین دانش آموزانی که کمترین و بیشترین نمره را از پرسشنامه اعتیاد به اینترنت را کسب کردند، نمونه مورد نظر انتخاب و در دو گروه کاربندی شدند. در حیطه علوم رفتاری حجم نمونه برای تعمیم پذیری نتایج اهمیت دارد و معمولا در تحقیقات پس رویدادی یا علی- مقایسه ای حداقل حجم نمونه برای هر یک از زیر گروه ها ۱۵ نفر پیشنهاد شده است. با در نظر گرفتن احتمال افت آزمودنی و همچنین وجود اعتبار بیرونی مطلوب تر، برای هر زیر گروه نوجوانان مبتلا به اعتیاد به اینترنت، ۲۰ نفر نمونه انتخاب شدند. اجرای پرسشنامه به صورت فردی بود و رضایت شفاهی کلیه شرکت کنندگان در پژوهش اخذ گردید و به آنها این اطمینان داده شد که پرسشنامه ها بدون نام و محرمانه بوده و داده ها به صورت گروهی تجزیه و تحلیل می گردند.

ابزار های مورد استفاده به شرح زیر بودند:

پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ(۱۹۸۸)

پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ(۱۹۸۸) شامل ۲۰ سوال است که دارای ۶ عامل مهم بودن اینترنت، استفاده زیاد، نادیده گرفتن کار، پیش بینی، فقدان کنترل و نادیده گرفتن زندگی اجتماعی است و افراد بر اساس مقیاس پنج درجه ای لیکرت(هرگز= ۰ ، به ندرت=۱ ، گاه گاهی= ۲، زیاد=، اغلب اوقات=۴ و

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

همیشه= ۵) به سوال ها پاسخ می دهند. و ضعیت کاربران بر اساس امتیاز ۲۰ تا ۳۹ (کاربر طبیعی) ، ۴۰ تا ۶۹ (اعتیاد خفیف) و ۷۰ تا ۱۰۰ (اعتیاد شدید) به اینترنت مشخص می‌شود.ضریب آلفای کرونباخ در پژوهش سلطانی و همکاران(۱۳۸۹) ۹۴/. و برای عامل ها به ترتیب ۷۵/. ، ۶۷/. ، ۸۳/. ، ۵۶/. ، ۸۸/. و ۹۰/. به دست آمد. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه مزبور ۸۸/. به دست آمد.

پرسشنامه تکانشگری

پرسشنامه تکانشگری بارات (۱۹۵۹) برای سنجش میزان تکانشگری استفاده شد. این ابزار ۳۰ سؤال دارد که روی مقیاس ۴ درجه ای هرگز (نمره ی ۱)، گه گاه (نمره‌ی ۲)، اغلب (نمره‌ی ۳) و تقریباً همیشه (نمره-ی ۴) تهیه و نمره گذاری شده است و شامل سه خرده مقیاس شناختی(معرف پیچیدگی ها و مقاومت ها در شرایط تصمیم گیری فوری) با ۸ عامل، خرده مقیاس حرکتی (معرف عمل بدون فکر و تأمل) با ۱۰ عامل و خرده مقیاس بی برنامگی(بی توجهی به آینده نگری در رفتار و اعمال) با ۱۲ عامل است. افرادی که میانگین نمره ی کل آنها ۶۴ به بالاست تکانشگر محسوب می شوند. پایین ترین و بالاترین نمره به ترتیب ۳۰ و ۱۲۰ است. اسنودن و گری[31] (۲۰۱۱) اعتبار برای نمره کل آن را از ۰/۷۹ تا ۰/۸۳ گزارش کرده اند. در پژوهش حاضر ضرایب آلفا برای عوامل تکانشگری شناختی، حرکتی و بی برنامگی را به ترتیب ۰/۷۰ ، ۰/۶۷ و ۰/۸۰ بدست آمد.

پرسشنامه حساسیت بین فردی

به منظور سنجش حساسیت بین فردی از پرسشنامه حساسیت بین فردی بایس و پارکر (۱۹۸۹) استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۳۶ سؤال است که بر اساس لیکرت ۴ درجه ای از کاملا نادرست تا کاملا درست نمره گذاری شده است و شامل ۵ خرده مقیاس است. اولین خرده مقیاس " آگاهی بین فردی" بوده که حساسیت به تعاملات بین فردی و ادراک فرد از تاثیری که بر دیگری دارد و همچنین پیامدهای حاصل از

[31] Snowden & Gray

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

دریافت پاسخ انتقادی یا منفی از دیگری را در بر می گیرد. خرده مقیاس دوم "نیاز به تایید" ، شامل سوالاتی است که تمایل فرد برای خشنود کردن دیگران و برقراری رابطه صلح آمیز را منعکس می کند. خرده مقیاس سوم " اضطراب جدایی" نام دارد که شامل سوالاتی است که اضطراب فرد را موقع جدا شدن از دیگران می سنجد. چهارمین خرده مقیاس " کمرویی" نام دارد و عدم وجود جرأت ورزی را شناسایی می کند. در نهایت پنجمین خرده مقیاس، " عزت نفس شکننده " نام دارد و به جنبه مهم ارزش خود اشاره می کند. سوالات این خرده مقیاس مربوط اند به احساس فرد از اینکه دوست داشتنی نیست و باید خود واقعیش را از دیگران پنهان کند. بویس و پارکر (۱۹۸۹) ضریب اعتبار نمره کل را ۰/۸۵ و دوگان و ساپمز[۳۲] (۲۰۱۲) ۰/۸۸ بدست اوردند. بعد از جمع آوری داده ها، به منظور تجزیه و تحلیل آنها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف، آزمون t مستقل، تحلیل واریانس چند متغیره استفاده شد. کلیه عملیات آماری با استفاده از نرم افزار SPSS 24 انجام شد.

یافته ها

میانگین و انحراف معیار سنی نوجوانان مبتلا به اعتیاد به اینترنت ۱۶/۸۰±۰/۵۰۱، نوجوانان عادی ۱۶/۹۹±۰/۶۴۲ و کل نمونه ۱۶/۸۹±۰/۵۷۱ بود. جدول ۱ میانگین و انحراف استاندارد تکانشگری دانش آموزان برای هر دو گروه مبتلا و غیر مبتلا، و همچنین نتایج تحلیل واریانس یکراهه را نشان می دهد. براساس آزمون لوین و عدم معناداری آن برای تمامی متغیرها (P >۰/۰۵)، شرط برابری واریانس ها رعایت شده است. با توجه به نتایج جدول ۱ ،بین دو گروه در تکانشگری حرکتی (P <۰/۰۱، F =۵۶/۲۸)، تکانشگری شناختی (P <۰/۰۰۱، F =۲۳/۹۰)، بی برنامگی (P <۰/۰۴، F =۴۸/۲۶)، و تکانشگری کل (P <۰/۰۰۱، F =۵۴/۳۳) تفاوت وجود دارد. و نوجوانان مبتلا به اعتیاد به اینترنت در متغیر تکانشگری و مولفه های آن نمرات بالاتری را کسب نمودند.

[32] Doğan & Sapmaz

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

شاخص/متغیر	دانش آموزان مبتلا اعتیاد به اینترنت n=20	دانش آموزان عادی n=20			
	Mean± SD	Mean± SD	آماره لوین	معناداری	F	معناداری
حرکتی	۲۳/۵۴±۴/۴۳	۱۷/۲۳±۳/۸۶	۰/۲۵	۰/۳۹	۵۶/۲۸	۰/۰۱
شناختی	۲۲/۱۹±۳/۴۳	۱۸/۰۴±۳/۱۹	۰/۳۳	۰/۴۱	۲۳/۹۰	۰/۰۰۱
بی برنامگی	۲۴/۷۶±۴/۰۱	۲۰/۱۴±۳/۹۰	۱/۰۶	۰/۵۹	۴۸/۲۶	۰/۰۴
نمره کل تکانشگری	۷۰/۴۹±۱۰/۰۶	۵۵/۴۱±۸/۱۷	۲/۰۸	۰/۴۲	۵۴/۳۳	۰/۰۰۱

جدول (۱): میانگین و انحراف استاندارد متغیر تکانشگری در نوجوانان مبتلا به اعتیاد به اینترنت و عادی و نتایج تحلیل واریانس

جدول ۲ میانگین و انحراف استاندارد حساسیت بین فردی دانش آموزان برای هر دو گروه مبتلا و غیر مبتلا، و همچنین نتایج تحلیل واریانس یکراهه را نشان می دهد. براساس آزمون لوین و عدم معناداری آن برای تمامی متغیرها (P <۰/۰۵)، شرط برابری واریانس ها رعایت شده است. با توجه به نتایج جدول ۲ ،بین دو گروه در آگاهی بین فردی (P <۰/۰۱، F =۱۵/۵۴۳)، نیاز به تایید (P <۰/۰۰۲، F =۹/۱۸۵)، اضطراب جدایی (P <۰/۰۵، F =۸/۱۰۹)، کمرویی (P <۰/۰۰۴، F =۲/۴۵۱)، عزت نفس شکننده (P <۰/۰۰۱، F =۴/۱۲۰)، و حساسیت بین فردی کل (P <۰/۰۰۸، F =۶/۵۷۳) تفاوت وجود دارد. و نوجوانان مبتلا به اعتیاد به اینترنت در متغیر حساسیت بین فردی و مولفه های آن نمرات بالاتری را کسب نمودند.

جدول (۲): میانگین و انحراف استاندارد متغیر حساسیت بین فردی در نوجوانان مبتلا به اعتیاد به اینترنت و عادی و نتایج تحلیل واریانس

شاخص/متغیر	دانش آموزان مبتلا اعتیاد به اینترنت	دانش آموزان عادی n=20	

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

	n=20					
	Mean± SD	Mean± SD	آماره لوین	معناداری	F	معناداری
آگاهی بین فردی	۱۷/۰۲±۲/۶۷	۱۴/۰۳±۱/۶۵	۰/۸۳	۰/۴۵	۱۵/۵۴۳	۰/۰۱
نیاز به تایید	۱۹/۱۲±۱/۳۳	۱۶/۴۵±۱/۲۹	۰/۳۹	۰/۷۱	۹/۱۸۵	۰/۰۰۲
اضطراب جدایی	۱۳/۵۶±۲/۴۴	۱۰/۹۰±۲/۸۷	۰/۶۶	۰/۳۸	۸/۱۰۹	۰/۰۵
کمرویی	۱۶/۲۷±۱/۰۰	۱۴/۴۲±۲/۳۱	۱/۲۲	۰/۲۶	۲/۴۵۱	۰/۰۰۴
عزت نفس شکننده	۱۲/۱۶±۱/۲۵	۹/۷۱±۱/۶۹	۱/۱۶	۰/۱۹	۴/۱۲۰	۰/۰۰۱
نمره کل حساسیت	۷۸/۱۳±۸/۲۷	۶۵/۵۱±۶/۱۹	۰/۸۷	۰/۳۶	۶/۵۷۳	۰/۰۰۸

بحث و نتیجه گیری

هدف از پژوهش حاضر مقایسه تکانشگری و حساسیت بین فردی در نوجوانان مبتلاء به اعتیاد به اینترنت و نوجوانان عادی بود. یافته های پژوهشی نشان داد که بین نوجوانان مبتلا به اعتیاد به اینترنت و نوجوانان عادی در مولفه های تکانشگری و حساسیت بین فردی تفاوت معناداری وجود دارد. ادبیات پژوهشی نیز از نتیجه فوق مبنی بر اینکه افراد دارای حساسیت بین فردی و اجتماعی بیشتر مستعد اعتیاد به اینترنت می باشند، حمایت می کند (کاپلان[۳۳]، ۲۰۰۶؛ ابلینگ[۳۴] و همکاران، ۲۰۰۷؛ شاو[۳۵] و همکاران، ۲۰۱۵؛ شلدون[۳۶] و همکاران، ۲۰۱۱). در تبیین این مساله می توان عنوان نمود که افراد با حساسیت بین فردی و اجتماعی به دلیل عدم کفایت و فقدان اعتماد به نفس در ایجاد و حفظ روابط اجتماعی، از تعاملات چهره به چهره گریزانند، این افراد ریسک تعاملات اجتماعی رو در رو را نمی پذیرند و از آن دوری می نمایند، لذا به محیط های مجازی روی می آورند که ریسک کمتری دارد و بهتر می توانند شرایط را کنترل کنند (کاپلان،۲۰۰۶؛ شلدون و همکاران، ۲۰۱۱). همچنین مطابق مطالعات لی و چونگ[۳۷] (۲۰۱۱)، با اینکه

[33] Caplan
[34] Ebeling
[35] Shaw
[36] Sheldon
[37] Lee & Cheung

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

ارتباطات اجتماعی برای ادامه زندگی یک ضرورت اجتناب ناپذیر است، اما افرادی که عزت نفس پایینی داشته و دچار خود-ارزیابی منفی هستند، جهت پنهان کردن نشانه های اضطراب خود از جمله عرق کردن، تیک های عصبی و ...تلاش می نمایند تا از طریق ارتباطات مجازی این شرایط (استرس زا) را تا حدود زیادی کنترل نموده، تایید اجتماعی گرفته و اعتماد به نفس آسیب دیده خود را ترمیم نمایند. در این ارتباط افراد کمرو و خجالتی نیز استفاده از اینترنت را، شیوه مناسب تر برای تعاملات خود در نظر می گیرند (ابلینگ-ویت[۳۸] و همکاران، ۲۰۰۷). از سوی دیگر تکانشگری به عنوان انجام عمل بدون برنامه و بدون توجه به نتایج احتمالی منفی آن تعریف شده است. برای افرادی که مشکل مهار رفتاری دارند اینترنت ، گشت و گذار در شبکه های اجتماعی، بازی های انلاین به عنوان تقویت کننده در کوتاه مدت می تواند رضایت خاطر آنها را فراهم آورد. به عبارت دیگر، تکانشگری بـــه معنای عـــدم بازداری پاســـخ یا جلوگیـــری از بازداری عملکرد اجرایی است که با اختلال در لوب پیشانی ارتباط دارد و به عنوان نوعی اختلال تکانه قلمداد می گردد لذا افرادی که اعتیاد به اینترنت دارند تکانشی تر عمل می نمایند. از سوی دیگر ابعاد رفتار تکانشگرانه فوریت یعنی تمایل به عمل شتاب زده در پاسخ به آشفتگی در برابر بعد تکانشگری نوروزگرایی، هیجان خواهی یعنی تمایل به جستجوی تجربیات جدید و هیجان انگیز، فقدان قصد قبلی و تامل یعنی تمایل به عمل بدون فکر و فقدان پایداری در عمل و پشتکار به معنای عدم توانایی در متمرکز ماندن روی یک کار به عنوان زمینه بسیاری از آسیب های روانی به شمار می آیند. اینترنت تقویت فوری را به همراه دارد، هیجان خواهی کاربران را تا حدود زیادی ارضاء می کند، این افراد بدون در نظر گرفتن پیامد کارها اقدام به عمل می نمایند و فاقد صفت خود انضباطی هستند

تقدیر و تشکر

در پایان از مسئولان آموزش و پرورش گرگان و دانش آموزان محترم به جهت همکاری در انجام این پژوهش تشکر و قدردانی می نماید.

[38] Ebeling-Witte

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

References:

Allen, A. B., & Leary, M. R. (2010). Self-Compassion, stress, and coping. *Social and personality psychology compass, 4*(2), 107-118.

Barkoviak, M. (2012). China makes Internet addiction an official disorder. *Daily Tech*.

Boyce, P., & Parker, G. (1989). Development of a scale to measure interpersonal sensitivity. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry, 23*(3), 341-351.

Boyce, P., Parker, G., Barnett, B., Cooney, M., & Smith, F. (1991). Personality as a vulnerability factor to depression. *The British Journal of Psychiatry, 159*(1), 106-114.

Braham, S., Hadj, I. K., Mlika, S., Moalla, Y., Walha, A., Gaddour, N., . . . Ghribi, F. (2015). Impulsivity and externalization and internalization problems in adolescents. *L'Encephale, 41*(3), 215-220.

Caplan, S. E. (2006). Relations among loneliness, social anxiety, and problematic Internet use. *Cyberpsychology & behavior, 10*(2), 234-242.

Dalbudak, E., Evren, C., Aldemir, S., Coskun, K. S., Ugurlu, H., & Yildirim, F. G. (2013). Relationship of internet addiction severity with depression, anxiety, and alexithymia, temperament and character in university students. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking, 16*(4), 272-278.

Davis, R. A. (2001). A cognitive-behavioral model of pathological Internet use. *Computers in human behavior, 17*(2), 187-195.

Doğan, T., & Sapmaz, S. (2012). Psychometric analysis of the Interpersonal Sensitivity Measure (IPSM) among Turkish undergraduate students. *Journal of Theoretical Educational Science, 5*(2), 143-155.

Dong, G., Lu, Q., Zhou, H., & Zhao, X. (2011). Precursor or sequela: pathological disorders in people with Internet addiction disorder. *PloS one, 6*(2), e14703.

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

Ebeling-Witte, S., Frank, M. L., & Lester, D. (2007). Shyness, Internet use, and personality. *Cyberpsychology & behavior, 10*(5), 713-716.

Evren, C., Evren, B., Dalbudak, E., Topcu, M., & Kutlu, N. (2019). Relationships of Internet addiction and Internet gaming disorder symptom severities with probable attention deficit/hyperactivity disorder, aggression and negative affect among university students. *ADHD Attention Deficit and Hyperactivity Disorders*, 1-9.

González-Bueso, V., Santamaría, J., Fernández, D., Merino, L., Montero, E., & Ribas, J. (2018). Association between internet gaming disorder or pathological video-game use and comorbid psychopathology: a comprehensive review. *International journal of environmental research and public health, 15*(4), 668.

Graham, H. E. (2009). *Organizational justice and stress: An investigation of the justice salience hierarchy using the four-factor model.* The University of Texas at Arlington,

Han, D. H., Lee, Y. S., Na, C., Ahn, J. Y., Chung, U. S., Daniels, M. A., . . . Renshaw, P. F. (2009). The effect of methylphenidate on Internet video game play in children with attention-deficit/hyperactivity disorder. *Comprehensive psychiatry, 50*(3), 251-256.

Harb, G., Heimberg, R., Fresco, D., Schneier, F., & Liebowitz, M. (2002). The psychometric properties of the Interpersonal Sensitivity Measure in social anxiety disorder. *Behaviour research and therapy, 40*(8), 961-979.

Ho, R. C., Zhang, M. W., Tsang, T. Y., Toh, A. H., Pan, F., Lu, Y., . . . Lai, C.-M. (2014). The association between internet addiction and psychiatric co-morbidity: a meta-analysis. *BMC psychiatry, 14*(1), 183.

King, D. L., & Delfabbro, P. H. (2014). Internet gaming disorder treatment: a review of definitions of diagnosis and treatment outcome. *Journal of clinical psychology, 70*(10), 942-955.

Koh, Y.-S. (2017). The Korean national policy for Internet addiction. In *Internet addiction* (pp. 323-336): Springer.

Kuss, D., & Griffiths, M. (2014). *Internet addiction in psychotherapy*: Springer.

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

Lee, Z. W.-Y., & Cheung, C. M.-K. (2014). Problematic use of social networking sites: The role of self-esteem. *International Journal of Business and Information, 9*(2).

Lim, J.-A., Gwak, A. R., Park, S. M., Kwon, J.-G., Lee, J.-Y., Jung, H. Y., . . . Choi, J.-S. (2015). Are adolescents with internet addiction prone to aggressive behavior? The mediating effect of clinical comorbidities on the predictability of aggression in adolescents with internet addiction. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking, 18*(5), 260-267.

Liu, L., Yao, Y.-W., Li, C.-s. R., Zhang, J., Xia, C.-C., Lan, J., . . . Fang, X. (2018). The comorbidity between internet gaming disorder and depression: Interrelationship and neural mechanisms. *Frontiers in psychiatry, 9*, 154.

Lopez-Fernandez, O. (2015). How has Internet addiction research evolved since the advent of Internet Gaming Disorder? An overview of cyberaddictions from a psychological perspective. *Current Addiction Reports, 2*(3), 263-271.

McCabe, R. E., Blankstein, K. R., & Mills, J. S. (1999). Interpersonal sensitivity and social problem-solving: Relations with academic and social self-esteem, depressive symptoms, and academic performance. *Cognitive therapy and research, 23*(6), 587-604.

Mitchell, S. H. (2004). Measuring impulsivity and modeling its association with cigarette smoking. *Behavioral and Cognitive Neuroscience Reviews, 3*(4), 261-275.

Moeller, F. G., Barratt, E. S., Dougherty, D. M., Schmitz, J. M., & Swann, A. C. (2001). Psychiatric aspects of impulsivity. *American journal of psychiatry, 158*(11), 1783-1793.

Parashar, A., Varma, A., & Block, J. J. (2007). Behavior and substance addictions: is the world ready for a new category in the DSM-V? *CNS spectrums, 12*(4), 257-259.

Poli, R., & Agrimi, E. (2012). Internet addiction disorder: prevalence in an Italian student population. *Nordic journal of psychiatry, 66*(1), 55-59.

Potenza, M. N. (2006). Should addictive disorders include non-substance-related conditions? *Addiction, 101*, 142-151.

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

Ryb, G. E., Dischinger, P. C., Kufera, J. A., & Read, K. M. (2006). Risk perception and impulsivity: association with risky behaviors and substance abuse disorders. *Accident Analysis & Prevention, 38*(3), 567-573.

Şaşmaz, T., Öner, S., Kurt, A. Ö., Yapıcı, G., Yazıcı, A. E., Buğdaycı, R., & Şiş, M. (2013). Prevalence and risk factors of Internet addiction in high school students. *The European Journal of Public Health, 24*(1), 15-20.

Shaw, A. M., Timpano, K. R., Tran, T. B., & Joormann, J. (2015). Correlates of Facebook usage patterns: The relationship between passive Facebook use, social anxiety symptoms, and brooding. *Computers in human behavior, 48*, 575-580.

Sheldon, K. M., Abad, N., & Hinsch, C. (2011). A two-process view of Facebook use and relatedness need-satisfaction: Disconnection drives use, and connection rewards it. *Journal of Personality and Social Psychology, 100*(4), 766.

Smith, T. W., Glazer, K., Ruiz, J. M., & Gallo, L. C. (2004). Hostility, anger, aggressiveness, and coronary heart disease: An interpersonal perspective on personality, emotion, and health. *Journal of personality, 72*(6), 1217-1270.

Snowden, R. J., & Gray, N. S. (2011). Impulsivity and psychopathy: Associations between the Barrett Impulsivity Scale and the Psychopathy Checklist revised. *Psychiatry Research, 187*(3), 414-417.

Thorens, G., Achab, S., Billieux, J., Khazaal, Y., Khan, R., Pivin, E., . . . Zullino, D. (2014). Characteristics and treatment response of self-identified problematic Internet users in a behavioral addiction outpatient clinic. *Journal of Behavioral Addictions, 3*(1), 78-81.

Van Yperen, N. W. (2003). On the link between different combinations of Negative Affectivity (NA) and Positive Affectivity (PA) and job performance. *Personality and Individual Differences, 35*(8), 1873-1881.

Wilhelm, K., Boyce, P., & Brownhill, S. (2004). The relationship between interpersonal sensitivity, anxiety disorders and major depression. *Journal of Affective Disorders, 79*(1-3), 33-41.

Woelfling, K., Mueller, K. W., & Beutel, M. (2011). Reliability and validity of the Scale for the Assessment of Pathological Computer-Gaming (CSV-S). *Psychotherapie, Psychosomatik, Medizinische Psychologie, 61*(5), 216-224.

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]

Young, K. S., & Rogers, R. C. (1998). The relationship between depression and Internet addiction. *Cyberpsychology & behavior, 1*(1), 25-28.

COMPARISON OF IMPULSIVITY AND INTERPERSONAL SENSITIVITY IN ADOLESCENTS WITH INTERNET ADDICTION AND NORMAL ADOLESCENTS

***Mohsen Jadidi*[39], *Mehdi Sharifi*[40],**

Abstract

Background & Aims: Behavioral dependence on the Internet, regardless of whether it is a mental or social problem, is a chronic and recurrent phenomenon associated with serious physical, financial, family, social and psychological injuries, and in this regard factors examples psychological, cognitive, family and social factors are involved. Accordingly, the aim of this study was to compare impulsivity and interpersonal sensitivity among students with Internet addiction and normal students**.**

Materials & Methods: The research method was descriptive-comparative and the statistical population included all males secondary school of Gorgan, of them selected 20 student with higher scored average in Internet addiction inventory and 20 normal students. They responded to Barat's impulsive questionnaire (1959) and the interpersonal sensitivity scale of Bias and Parker (1989).

Results: The results showed that there is a significant difference between the impulsivity and interpersonal sensitivity of students with Internet addiction and normal students.

***Conclusion*:** Based on the findings of this study, it can be concluded that interpersonal impulsivity and interpersonal sensitivity in adolescents with Internet addiction are more than those with normal adolescents.

KeyWords: Impulsivity, Interpersonal Sensitivity, Internet Addiction.

[39] *Assistant Professor, Department of Psychology, Islamic Azad University, Bandar Gaz Branch, Bandar Gaz, Iran*
[40] *MSc Student, Department of Psychology, Islamic Azad University, Bandar Gaz Branch, Bandar Gaz, Iran (* Corresponding Author)*

[Downloaded from jnip.ir on 2026-11-07]